

#### 14.4.1881: Ο ΓΛΑΔΣΤΩΝ ΔΙΑΨΕΥΔΕΙ ΤΙΣ ΕΛΠΙΔΕΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝΤΑΣ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΟΥ ΓΙΑ ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στις αρχές Απριλίου 1881 η ελληνική εφημερίδα "Κλειώ" που εκδιδόταν στην Τριέστη έγραψε, χωρίς να αναφέρει την πηγή της, ότι όπως πληροφορείτο, η νέα κυβέρνηση των Φιλελευθέρων στη Βρετανία, υπό τον Γουίλλιαμ Γλάδστων είχε αποφασίσει να προσφείη την Κύπρο στην Ελλάδα.

Η είδηση έπεισε σαν βόμβα στους ελληνικούς κύκλους στο Λονδίνο και στην Κύπρο.

Στο Λονδίνο η Κυπριακή Λέσχη (Ριφόρμ κλαμπ) τάχθηκε υπέρ της προσάρτησης της Κύπρου στην Ελλάδα, ενώ ορισμένοι υπό τη ηγεσία του Λορδου Ντέρμπι εξέφρασαν παρόμοιες θέσεις.

Σαν έφθασαν τα νέα στο νησί, οι Κύπριοι έσπευσαν για να ευχαριστήσουν τον βρετανό πρωθυπουργό.

Ο δρ Βαλσαμάκης, Πρόεδρος της Ελληνικής Λέσχης Λάρνακας, τηλεγραφούσε:

"Πληροφορούμαστε ότι η εσχολότητά σας διάκειται ευμενώς προς την Ένωση της Κύπρου με την μητέρα πατρίδα Ελλάδα. Το πιστεύουμε γιατί γνωρίζουμε τα ευγενή αισθήματα δικαιοσύνης που οδηγούν όλες οι πολιτικές πράξεις σας και από τα οποία εδώσατε αποδείξεις. Αγαπούμε την Αγγλία και της οφείλουμε μεγάλη ευγνωμοσύνη, αλλά επιθυμούμε την Ένωση με την Ελλάδα. Δεχθείτε τις ειλικρινείς και ζωηρές ευχαριστίες μας εκ μέρους της Ελληνικής Λέσχης".

Βαλσαμάκης, Πρόεδρος

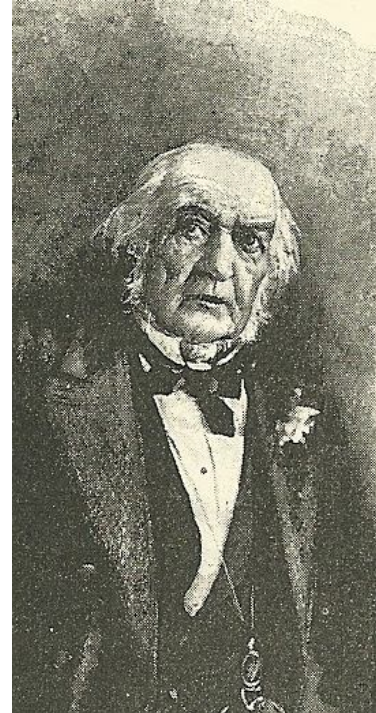
Με το ίδιο περιεχόμενο ήταν και τα τηλεγραφήματα του Συλλόγου των Κυπρίων και των κατοίκων της Λεμεσού.

Στις φήμες αυτές αντέδρασαν έντονα οι μωαμεθανοί της νήσου, οι οποίοι έσπευσαν να διαμαρτυρηθούν τηλεγραφικώς στον Αρμοστή Βίδδωλφ. Έγραφε ο Μουφτής της νήσου Χατζή Αλί Ριφκί:

"Κυκλοφορεί με έγκυρο τρόπο ότι η Κύπρος θα παραχωρηθεί στην Ελλάδα. Εάν είναι αλήθεια συμπεραίνουμε από την παρούσα εσωτερική υπόθεση των πραγμάτων αυτό θα οδηγήσει στην καταστροφή μας. Αποταθήκαμε στην Υψηλή Πύλη για προστασία της τιμής και της ζωής μας και υποβάλλουμε την ίδια αίτηση στη βρετανική Κυβέρνηση επιλυσης, με ανήσυχη αναμονή για ουσιαστικά μέτρα".

Μόλις πήρε το τηλεγράφημα ο Βίδδωλφ, όπως ανέφερε ο ίδιος σε επιστολή του προς τον υπουργό Αποικιών Κίμπερλι στις 14 Απριλίου, έστειλε κάποιο αξιωματικό στο Μουφτή για να του πει ότι δεν πίστευε ότι ήσαν αληθινές οι φήμες.

Πριν ακόμα οι Έλληνες πάρουν απάντηση στα τηλεγράφημα τους στο Γλάδστωνα, οι Τούρκοι πήραν απάντηση από τον Γκαζί Οσμάν Πασά, με την οποία σύμφωνα με το Βίδδωλφ, αυτός "διέψευδε ισχυρά την αλήθεια της πληροφορίας για τη σκοπούμενη παραχώρηση της Κύπρου στην Ελλάδα".



**Γουίλλιαμ Γλάδστων: Οι υποσχέσεις που έδωσε στους Ελληνοκύπριους έμειναν υποσχέσεις και όπως είπε σε ομιλία του ο προκάτοχος του στη βρετανική πρωθυπουργία Λόρδος Μπήκονσφιλντ ή Ντισραέλι «υπάρχει μεγάλη απόσταση μεταξύ υπεύθυνης κυβέρνησης και ανεύθυνης αντιπολίτευσης».**

Με το σάλο να εντείνεται ο Βίδωλφ απευθύνθηκε προς τον υπουργό Αποικιών Κίμπερλι στις 12 Απριλίου 1881 από τον οποίο ζήτησε δευκρινίσεις:

"Αναφέρεται εδώ ότι η Κύπρος έχει προσφερθεί στην Ελλάδα. Η Ελληνική Λέσχη έχει τηλεγραφήσει τις ευχαριστίες της στον κ. Γλάδσωνα. Ζητώ εξουσιοδότηση να αντικρούσω τη δήλωση, η οποία προκαλεί μεγάλη ένταση και ανησυχία μεταξύ των ιθαγενών της νήσου, οι οποίοι λένουν ότι αυτό θα αποτελέσει την καταστροφή τους".

Η απάντηση του Κίμπερλι ήλθε την επομένη:

" Μπορείτε να δηλώσετε ότι δεν υπάρχει καμιά αλήθεια στην πληροφορία ότι η Βρετανική Κυβέρνηση προσέφερε την Κύπρο στην Ελλάδα".

Η διάψευση αποτελούσε και διάψευση των ελπίδων των Ελλήνων Κυπρίων σε ότι προσδοκούσαν από τον Γλάδσωνα. Αλλά και ο ίδιος προσωπικά διέψευσε ότι έκαμε ή προτίθετο να κάμει κάτι τέτοιο, αποδεικνύοντας ότι άλλο πράγμα είναι να είσαι υπεύθυνη Κυβέρνηση και άλλο ανεύθυνη αντιπολίτευση.

Τώρα που είχε την ευθύνη της διακυβέρνησης της Αγγλίας αντιλαμβανόταν ότι τα συμφέροντα της χώρας του δεν επέτρεπαν την παραχώρηση της Κύπρου στην Ελλάδα ή την εγκατάλειψή της.

Ετσι στις 19 Απριλίου ο Γλάδστων εξουσιοδοτούσε τον Ε. Χάμιλτον να απαντήσει σε όσους του έστειλαν τηλεγραφήματα τα πιο κάτω, μέσω του Αρμοστή:

"Κύριε,

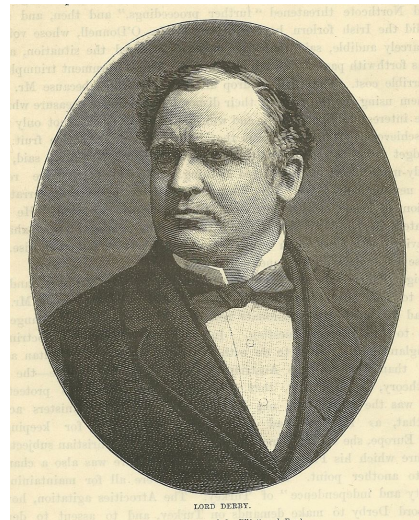
Ο κ. Γλάδστων έχει λάβει τηλεγραφήματα από κάποιους κατοίκους της Λάρνακας, της Λεμεσού και της Λευκωσίας, οι οποίοι υποστηρίζουν την Ενωση της Κύπρου με την Ελλάδα και επιθυμεί να πληροφορήσει εκείνους που έστειλαν τηλεγραφήματα ότι ενώ η Κυβέρνηση της Αυτής Μεγλειότητας επιθυμεί την ευτυχία των Κυπρίων, θα πρέπει να θυμούνται ότι η Κύπρος κατέχεται από αυτή τη χώρα, σύμφωνα με συνθήκη με την Πύλη, ως μέρος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και ότι προτάσεις που θα γίνονταν κατά παράβαση της συνθήκης αυτής δεν μπορούσαν να συζητηθούν.

Εφόσον τα τηλεγραφήματα στάληκαν στον κ. Γλάδσωνα χωρίς να υπάρχουν ονόματα και διευθύνσεις των αποστολέων, ο κ. Γλάδστων θεώρησε ότι είναι καλύτερα να απευθύνει την απάντηση του μέσω σας και παρακαλώ πληροφορήστε τους γι' αυτό. Επισυνάπτονται αντίγραφα των τηλεγραφημάτων

Ε. Χάμιλτον

Με το τηλεγράφημα του αυτό ο Γλάδστων έκοβε το βήχα στους χριστιανούς Κυπρίους που επιδίωκαν την Ενωση.

Ωστόσο αυτοί δεν θα το έβαζαν κάτω, αλλά αντίθετα θα ενέτειναν τον αγώνα τους.



**Λόρδος Ντέρμπι: Τάχθηκε υπέρ της προσάρτησης της Κύπρου στην Ελλάδα**